

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/14/2024
Identifikačné číslo spisu:	2119011086
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2119011086.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 28. mája 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej H. X. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvinenej H. X. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 4. novembra 2021, sp. zn. 6To 69/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvinenej H. X.
o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd v Trnave (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom zo 6. júla 2021, sp. zn. 4Tk 1/2019, uznal obvinenú H. X. (ďalej tiež „obvinená“) vinnou zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„obžalovaná v úmysle získať majetkový prospech v presne nezistenom čase v ranných hodinách približne od 08.22 hod. do 10.30 hod. dňa 09.03.2017 v obci C. nezisteným spôsobom vnikla do rodinného domu na G. ulici č. XXX/XX, kde aj zotrvala, následne v obývacej izbe na prízemí rodinného domu úmyselne usmrtila P. T., nar. XX.X.XXXX a K. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C., G. č. XXX/XX tým spôsobom, že doposiaľ nezisteným bodno - rezným predmetom spôsobila P. T. 6 bodno-rezných rán v oblasti hrudníka a na chrbte pravej ruky a K. T. 55 bodno-rezných rán v oblasti hrudníka, brucha, bokov a na rukách, ktorým zraneniam poškodení na mieste podľahli, následne obžalovaná prehľadala minimálne časť rodinného domu a z miesta činu ušla, pričom obžalovaná mala vedomosť, že poškodení sú osobami vyššieho veku a túto okolnosť spájala s menším odporom poškodených“.

Za to bol obvinenej súdom I. stupňa uložený podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods.2, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného

zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona súd obvinenú pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona zároveň obvinenej uložil ochranný dohľad na 2 roky, pričom podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenej povinnosť oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, ďalej povinnosť osobne sa hlásiť jedenkrát za kalendárny mesiac u probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Dunajská Streda, resp. probačného a mediačného úradníka iného miestne príslušného súdu, ak sa stane miestne príslušným v dôsledku zmeny miestnej príslušnosti, a zároveň povinnosť vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu.

Súd I. stupňa tiež obvinenej podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona a § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložil po dobu ochranného dohľadu povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe, resp. dobe ochranného dohľadu psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Súd ďalej napadnutým rozsudkom podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenej uložil povinnosť nahradiť poškodeným K. C., nar. X. H. XXXX bytom U. XXX/XX, C. a Z. T., nar. X. C. XXXX, G. XX, C., škodu vo výške 6.821 € s tým, že splnením povinnosti jednému poškodenému zaniká povinnosť v rozsahu jej splnenia.

Súd I. stupňa menovaných poškodených so zvyškom ich nároku na náhradu škody podľa § 288 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku odkázal na civilný proces.

Obvinená po vyhlásení napadnutého rozsudku priamo na hlavnom pojednávaní zahlásila odvolanie proti všetkým jeho výrokom. Odvolanie odôvodnila písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Michalom Antalom, advokátom so sídlom Trnava, doručené súdu I. stupňa 12. augusta 2021.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. novembra 2021, sp. zn. 6To/69/2021, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal obvinenú H. X. za vinnú z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

„v úmysle získať majetkový prospech v presne nezistenom čase v ranných hodinách približne od 8.22 hod. do 10.30 hod. dňa 9. marca 2017 v obývacej izbe na prízemí rodinného domu na G. ulici č. XXX/XX v obci C. úmyselne usmrtila P. T., nar. XX.X.XXXX a K. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C., G. č. XXX/XX tým spôsobom, že doposiaľ nezisteným bodno - rezným predmetom spôsobila P. T. 6 bodno - rezných rán v oblasti hrudníka a na chrbte pravej ruky a K. T. 55 bodno - rezných rán v oblasti hrudníka, brucha, bokov a na rukách, ktorým zraneniam poškodení na mieste podľahli, následne obžalovaná prehľadala minimálne časť rodinného domu a z miesta činu ušla“.

Za to jej odvolací súd uložil podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obvinenú zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona bol obvinenej uložený ochranný dohľad na 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zaviazal obvinenú nahradiť poškodeným K. C., nar. X. H. XXXX, trvalé bydlisko U. XXX/XX, C. a Z. T., nar. X. C. XXXX, trvalé bydlisko G. XX, C., škodu vo výške 6.821,- € s tým, že splnením povinnosti jednému z poškodených zaniká povinnosť v rozsahu jej splnenia voči druhému z poškodených.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodených K. C. a Z. T. so zvyškom svojich nárokov na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala obvinená dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Petra Peružeka, advokáta so sídlom v Hlohovci, doručené súdu I. stupňa 25. augusta 2023 a to z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

V úvodnej časti dovolania obvinená poukázala na význam a obsah základného práva na obhajobu. Právo na obhajobu je ústavne garantované v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré vyjadruje požiadavku ochrany zákonných práv a oprávnených záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie. Uvedené ustanovenie zakotvuje základný princíp trestného konania, a ktoré v sebe zahŕňa:

1. právo obhajovať sa osobne,
2. právo žiadať, aby sa zisťovali aj všetky okolnosti, svedčiace v jeho prospech,
3. právo zvoliť si obhajcu, ktorý sa môže zúčastniť všetkých úkonov vyšetrovania.

V rámci práva na obhajobu má teda ako obvinená právo požadovať od orgánov činných v trestnom konaní (ďalej tiež ako „OČTK“), aby boli vyjasnené všetky okolnosti svedčiace v jej prospech.

Ďalším dôvodom podania dovolania, ktorý obvinená uviedla, bolo nesprávne právne posúdenie veci, pričom bližšie nešpecifikovala v čom má toto nesprávne právne posúdenie konkrétne spočívať.

Obvinená vo svojom dovolaní namietala postup orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania, ktorý podľa nej sprevádzalo viacero pochybení. Medzi tieto pochybenia zaradila najmä nevykonanie prehliadky jej tela, ktorá by mohla preukázať absenciu akýchkoľvek poranení či škrabancov. Vzhľadom na to, že malo ísť o súčasný útok na dve osoby, považovala absenciu poranení za veľmi málo pravdepodobnú.

Za vadu konania považovala obvinená aj použitie a hodnotenie dôkazu - konkrétne výpovede vyšetrovateľa z prípravného konania (bod 95 rozsudku).

V danej súvislosti zároveň obvinená odkázala na relevantnú časť rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1TdoV/16/2011, a to konkrétne na nasledovné znenie: „predmetom dokazovania v trestnom konaní sú okolností spáchania trestného činu a nie okolností jeho vyšetrovania. V spojitosti s výsluchom vyšetrovateľov, policajtov ako svedkov v tej istej veci či už k obsahu alebo priebehu nimi vykonaných procesných úkonov vo veci, v ktorej pôsobili ako orgány činné v trestnom konaní, najvyšší súd zastáva názor, že takýto úkon nemá povahu právne relevantného procesného úkonu, a preto nesmie nachádzať v trestnom spise“.

Obvinená ďalej namietala aj použitie výpovede svedkyne T. G., pričom spochybňovala predovšetkým jej vierohodnosť. Túto námietku odôvodnila tvrdením, že svedkyňa mala byť pred svojím výsluchom ovplyvnená medializovanými informáciami o prípade, v rámci ktorých mala možnosť vidieť obvinenú eskortovanú v putách za prítomnosti príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Za rozporuplné považovala aj stotožnenie jej osoby, ktorú svedkyňa G. opísala ako osobu oblečenú v tmavom oblečení s kapucňou, pričom bolo zrejmé, že obvinená mala v predmetný deň oblečenie svetlomodrej farby a bez kapucne. Obvinená vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považovala použitie výsluchu svedkyne T. G. za absolútne neprípustné.

Dôvodnosť svojho dovolania obvinená opierala aj o pochybnosti týkajúce sa zákonnosti znaleckého dokazovania vykonaného v odbore trasológie. Nezákonnosť znaleckého posudku vypracovaného Kriminalistickým expertíznym ústavom PZ obvinená videla v rozporoch vo výpovediach znalcov plk. Ing. V. a Ing. P. v otázke vzniku stopy č. 42.

Znalkyňa Ing. P. mala podľa obvinenej pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzať minimálne z jedného nesprávneho predpokladu, a to že kvapka krvi odkvapla zo statického objektu, pričom možnosť jej vzniku odkvapnutím z podošvy obuvi vylúčila.

Na hlavnom pojednávaní po oboznámení sa s vyjadrením druhého znalca plk. Ing. V. vyplynulo, že takáto krvná stopa mohla vzniknúť aj odkvapnutím z podrážky obuvi.

Obvinená zároveň spochybnila aj spôsob výpovede znalkyne Ing. P. na hlavnom pojednávaní, ktorý označila za dezorientovaný a nekonzistentný. Znalkyňa opakovane nepochopila kladené otázky, pričom obhajca obvinenej, ako aj súd musel ich obsah viackrát vysvetľovať.

Súčasne bola presvedčená, že súd nesprávne vyhodnotil aj tú skutočnosť, že z výsluchu znalca MUDr. W. vyplynula aj alternatíva, podľa ktorej mohlo dôjsť k vytečeniu kvapalnej krvi až niekoľko hodín po smrti poškodených. Túto možnosť však súd bez náležitého odôvodnenia vylúčil ako údajne málo pravdepodobnú. V prípade, že by sa touto alternatívou seriózne zaoberal, mohlo dôjsť k odlišnému posúdeniu časového sledu rozhodujúcich udalostí, čo by mohlo byť posudzované v prospech obvinenej.

Obvinená zdôraznila, že ak je celé odôvodnenie rozsudku založené na znaleckom dokazovaní, ktoré vyvoláva takéto závažné otázky z hľadiska jeho odbornej úrovne a vierohodnosti a procesnej použiteľnosti, pričom ide o podstatnú vadu konania.

Obvinená zároveň poukázala na to, že súd I. stupňa vo svojom odôvodnení opakovane opieral záver o jej vine o skutočnosti, ktoré predstavujú iba nedostatočné preukázanie jej nevinu. Konkrétne v bode 110 rozsudku súd poukázal na tzv. „hluché miesta“ - časové úseky, ktoré podľa jeho názoru obvinená nevysvetlila. Rovnako v bode 91 rozsudku konštatoval, že „pobyt na mieste činu, ako aj motiváciu k pobytu na mieste činu patrične nevysvetlila“. Takýto prístup obvinená považovala v priamom rozpore so zásadou prezumpcie nevinu.

V závere svojho dovolania obvinená namietala aj súdom prezentovaný majetkový motív, ktorý označila za čisto špekulatívny a absolútne nepreukázaný. Obvinená apelovala na skutočnosť, že mala preukázateľnú vedomosť o tom, že finančné prostriedky z predaja nehnuteľnosti poškodených sa už v čase skutku nenachádzali v ich domácnosti, pretože boli rozdelené medzi ich deti.

Z uvedených dôvodov je podľa obvinenej potrebné veľmi opatrne posudzovať, či usvedčenie na základe súhrnu takýchto dôkazov a nerešpektovaním zásady in dubio pro reo nie je porušením práva na obhajobu.

Na základe vyššie uvedených skutočností obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“) podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 4. novembra 2021, sp. zn. 6To/69/2021 a rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 6. júla 2021, sp. zn. 4Tk/1/2019, bol porušený zákon, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 6To 69/2021 a rozsudok Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 4Tk/1/2019 a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej tiež „prokurátor“) sa k dovolaniu obvinenej vyjadril v podaní doručenom súdu I. stupňa 9. októbra 2023.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátor poukázal na zákonné znenie uvedeného ustanovenia, podľa ktorého je dovolací dôvod naplnený vtedy, ak došlo k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom. Za takýto možno považovať napríklad porušenie ustanovení o povinnej obhajobe v prípadoch, kedy musí mať obvinený obhajcu, t. j. kedy sa „oslabenie“ práva závažným spôsobom prejaví na postavení obvineného v trestnom konaní. Určite nemožno pod tento dôvod podriaďovať hodnotenie vykonaných dôkazov, resp. vykonanie niektorých dôkazov, nakoľko v danom smere ide o subjektívne hodnotenie odsúdeného týkajúce sa jeho predstav „ako by dôkazy hodnotené mali byť“, ktoré nie je v žiadnom súvisi s uplatňovaním procesných práv obvineného v priebehu celého trestného stíhania.

Podľa názoru prokurátora sa súd I. stupňa, ako aj súd odvolací s námietkami obvinenej riadne a dostatočne vysporiadali. Samotná nespokojnosť obvinenej s rozsahom vykonaného dokazovania, ako aj

s následným rozhodnutím súdu, podľa prokurátora nenapĺňa dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, prokurátor poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, a predovšetkým na vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Prokurátor je toho názoru, že námietky obvinenej ani v tomto prípade nenaplnili dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Rozhodnutia súdu I. stupňa aj odvolacieho súdu považuje za zákonné a vecne správne, vychádzajúce zo zákonným spôsobom vykonaného dokazovania a zodpovedajúce skutkovým zisteniam.

Záverom prokurátor navrhol, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením dovolanie obvinenej H. X. podľa § 382 písm. c) odmietol ako nedôvodné.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním obvinenej a vyjadrením prokurátora predložený dovolaciemu súdu na rozhodnutie 20. februára 2024.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie obvineného súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Na úvod je potrebné zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom nie je odstraňovanie akýchkoľvek pochybení súdov, ale výlučne len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, a preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti - jedného zo základných pilierov stability právnych vzťahov a právnej istoty. Z tohto dôvodu sú možnosti jeho podania, vrátane taxatívne vymedzených dovolacích dôvodov, striktné obmedzené. Cieľom tejto právnej úpravy je zabrániť tomu, aby sa mimoriadny opravný prostriedok stal ďalšou inštanciou v rámci riadneho opravného konania.

Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012). S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, dovolací súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Obvinená vo svojom dovolaní formálne uplatnila dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku. V rámci odôvodnenia dovolania obvinená uviedla aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (...Druhým dôvodom na podanie dovolania je skutočnosť nesprávneho právneho posúdenia veci. ...), pričom bližšie nešpecifikovala, v čom konkrétne má spočívať.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo

porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a zásada práva na obhajobu je upravená aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli objasnené všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvineného, aby páchatel bol odsúdený len za to, čo spáchal.

Najvyšší súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti neustále opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné.

Zásadným porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Prípadné porušenie musí mať vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) nemožno považovať obsah a rozsah úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práv podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý súvisí so zásadou, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu (R 7/2011).

Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať správnosť, úplnosť alebo rozsah skutkových zistení, ktoré učinili všeobecné súdy v predchádzajúcich štádiách konania. Rovnako mu neprínaľeží ani hodnotiť rozsah vykonaného dokazovania, prípadne spôsob, akým boli jednotlivé dôkazy hodnotené. Skutkové zistenia totiž predstavujú výsledok hodnotenia dôkazov zo strany súdov prvého a druhého stupňa, pričom ide o činnosť, do ktorej dovolací súd nemá právomoc zasahovať.

Tento právny názor vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 47, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2014. Uvedené rozhodnutie vyjadruje zásadu, podľa ktorej skutkové posúdenie vecí patrí výlučne do kompetencie všeobecných súdov, ktoré sú oprávnené vyhodnotiť vykonané dôkazy a na ich základe vyvodiť skutkový stav veci. Tieto závery sú potom pre dovolací súd záväzné, pokiaľ nejde o výnimočné prípady ustanovené zákonom.

Ak dovolateľ namieta nesprávne skutkové zistenia, nedostatky v dokazovaní, či nesprávne hodnotenie dôkazov, tieto námietky možno považovať za relevantné výlučne v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia môže byť dovolanie podané, ak právoplatné

rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak pri zisťovaní skutkového stavu došlo k závažnému porušeniu ustanovení, ktorých účelom je zabezpečiť riadne objasnenie vecí. Oprávnenie podať dovolanie z tohto dôvodu však nepatrí obvinenej ani jej obhajcovi, ale výlučne ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky ako oprávnenej osobe podľa zákona.

K námietkam obvinenej uplatneným v rámci odôvodnenia dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V rámci zdôvodnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinená uviedla v podstate iba všeobecný výpočet svojich obhajobných práv s poukazom na to, že má právo požadovať od orgánov činných v trestnom konaní, aby boli vyjasnené všetky okolnosti svedčiace v jej prospech. Takáto argumentácia však uvedený dovolací dôvod nenaplní.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa viaže na najzásadnejšiu fázu trestného konania - dokazovanie. Dokazovanie predstavuje zákonom upravený procesný postup orgánov činných v trestnom konaní, ako aj ďalších subjektov, ktorý smeruje k vyhľadaniu, zabezpečeniu, vykonaniu a vyhodnoteniu dôkazov, ktoré sú rozhodujúce pre objasnenie skutkových okolností dôležitých pre vydanie rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku „Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie vecí a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, vecí a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti“.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že základnou požiadavkou dokazovania je jeho zákonnosť, keďže za dôkaz v trestnom konaní možno považovať len také informácie, ktoré boli získané z dôkazných prostriedkov spôsobom predpokladaným Trestným poriadkom alebo osobitným zákonom.

V praxi sa spravidla používa 5 kritérií zákonnosti dôkazu:

1. či bol dôkaz získaný z prameňa, ktorý stanoví prípadne pripúšťa zákon,
2. či bol dôkaz získaný a vykonaný procesným subjektom k tomu zákonom oprávneným,
3. či bol dôkaz získaný a vykonaný v tom procesnom štádiu, v ktorom je príslušný procesný subjekt podľa zákona oprávnený vyhľadávať a vykonávať dôkazy v procesnom zmysle, t. j. také dôkazy, ktoré môžu byť podkladom pre rozhodnutie v trestnom stíhaní najmä pre rozhodnutie súdu,
4. či sa získaný a vykonaný dôkaz týka predmetu dokazovania v danom procese, t. j. či sa týka skutku o ktorom sa vedie konanie prípadne otázok, o ktorých je potrebné podľa zákona v súvislosti s týmto skutkom rozhodovať,
5. či bol dôkaz získaný a vykonaný spôsobom, ktorý stanovuje, prípadne pripúšťa zákon.

V súhrne možno konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je naplnený iba vtedy, ak napadnuté rozhodnutie bolo založené v rozhodujúcej miere na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, teda ak pri ich vykonávaní alebo už pri ich získaní v prípravnom konaní došlo k porušeniu zákona.

Takéto porušenie však musí svojou povahou a závažnosťou dosahovať úroveň zásahu do práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aby mohlo byť úspešne uplatnené ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g). Nestačí pritom akékoľvek procesné

pochybenie, ale musí ísť o podstatné, kvalifikované porušenie, ktoré má zásadný dopad na práva obvineného.

Pokiaľ sa takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov nepreukázu, potom nemožno hovoriť o naplnení predmetného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods.1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok z 2. februára 2010, č. 36110/03, Emen p. Turecku, rozsudok z 26. januára 2010, č. 25585/02).

Príkladom takéhoto nezákonného vykonania dôkazu môže byť vypočutie svedka na hlavnom pojednávaní bez toho, aby predtým zložil zákonom predpísanú prísahu podľa § 265 Trestného poriadku. V dôsledku absencie prísahy ide o dôkaz, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom, a preto je rozsudok, ktorý je na takomto dôkaze založený, napadnuteľný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2008, sp. zn. 3Tdo/45/2007).

Na druhej strane samotný fakt, že súd nevykonával dôkazy navrhnuté obvinenou alebo inou procesnou stranou, nie je bez ďalšieho spôsobilý založiť naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie konkrétnych dôkazov a nie je povinný vykonať každý navrhovaný dôkaz, najmä ak ho nepovažuje za potrebný alebo relevantný pre úplné a správne objasnenie skutkového stavu veci a vydanie zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Ak súd návrhu na vykonanie dôkazu nevyhoví, musí takýto postup náležite odôvodniť. Odôvodnenie musí byť logické, presvedčivé a vnútorne konzistentné, aby nevzbudzovalo pochybnosti o objektivite a nestrannosti rozhodovania. Len tak možno zabezpečiť, že bude dodržaná základná požiadavka spravodlivého procesu garantovaného článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj ustanoveniami Trestného poriadku o vykonávaní dôkazov.

Rovnako ho nemožno založiť ani na nesúhlase obvinenej s tým, ako boli vykonané dôkazy hodnotené. Hodnotenie dôkazov a posudzovanie ich vierohodnosti patrí výlučne do právomoci odvolacieho súdu a je predmetom odvolacieho, nie dovolacieho konania. Konanie o dovolaní neslúži na opätovné zisťovanie alebo prieskum skutkového stavu, keďže jeho zistenie patrí do výlučnej kompetencie súdu I. stupňa, a prípadnú revíziu skutkových záverov môže uskutočniť len súd rozhodujúci o odvolaní. Táto skutočnosť je výslovne vyjadrená aj v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolací súd nie je oprávnený skúmať správnosť skutkových zistení ani zasahovať do skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného je v dovolacom konaní oprávnený preskúmať výlučne len to, či jediný rozhodujúci usvedčujúci dôkaz, resp. viaceré takéto dôkazy, boli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dokazovanie prebehlo v súlade so zákonom, nie je oprávnený spochybňovať skutkové zistenia, ktoré vzišli z hodnotenia dôkazov vykonaného súdmi nižších stupňov.

K námietkam obvinenej uplatneným v rámci odôvodnenia dovolania dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Po nahliadnutí do spisového materiálu dovolací súd konštatuje, že argumentácia obvinenej, tak ako bola prednesená v dovolaní, bola v zásade totožná s námietkami, ktoré už uplatnila v odvolacom konaní. Z rozhodnutia odvolacieho súdu jasne vyplýva, že sa náležite a v zákonom požadovanom rozsahu zaoberal všetkými relevantnými námietkami obvinenej. Jeho rozhodnutie je logicky a vecne konzistentné, obsahuje podrobné a presvedčivé odôvodnenie. Všetky dôkazy, ktoré tvorili základ pre skutkové a právne závery súdov, boli vykonané zákonným spôsobom, pričom ich hodnotenie prebehlo v súlade so zásadami trestného konania. Týmto postupom súdy zabezpečili zákonnosť a spravodlivosť konania a

zároveň rešpektovali práva obvinenej na obhajobu.

K námietke obvinenej týkajúcej sa nevykonania obhliadky jej tela v prípravnom konaní dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa po zrušení veci, kde sa súd I. stupňa zaoberal uvedenou skutočnosťou, pričom konštatoval, že zistené pochybenia z prípravného konania boli v súdnom konaní rozptýlené a to na základe rozsiahleho doplnenia dokazovania.

Vo veci konajúce súdy po doplnení dokazovania dospeli k záveru, že nebolo možné prijať inú vierohodnú verziu skutkového deja než tú, ktorá je uvedená v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku.

K obvinenou namietaným rozporom medzi výpoveďami znalkyne Ing. P. a znalca Ing. V. odvolací súd v bodoch 47 až 52 odôvodnenia rozsudku uviedol, že obvinená tieto výpovede nesprávne interpretuje a účelovo poukazuje na domnelé rozpory medzi nimi, pričom zámerne prehliada a nevyjadruje sa k ich podstatným a rozhodujúcim častiam.

Obaja znalci sa zhodli na tom, že kvapka krvi nachádzajúca sa v stope č. 42, sekcia A, má charakteristiku kvapky vytvorenej najskôr v čase t₀, a teda musela vzniknúť maximálne do 15 minút od momentu, keď sa krv dostala na objekt, z ktorého odkvapla na stopu č.42 (č. l. 2168). Zároveň obaja znalci uviedli, že kvapka musela byť vytvorená v pohybe, nie staticky, čo má podstatný význam pre hodnotenie pohybu osoby na mieste činu v relevantnom čase. To znalec vysvetlil v odpovedi na otázku obhajcu, prečo kvapka na mieste činu mala tvar písmena „D“, znalcami vytvorené statické kvapky boli kruhové.

Dovolacím súdom (rovnako ako súdom I. stupňa a odvolacím súdom) neboli zistené také rozpory vo výpovediach znalcov, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť alebo dôkaznú hodnotu znaleckého dôkazu.

V súvislosti s námietkou obvinenej týkajúcou sa výsluchu MUDr. G. W. dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Výplýva z neho, že MUDr. G. W. síce na hlavnom pojednávaní konanom 25. februára 2025 pripustil, že v rane mohla byť tekutá krv aj niekoľko hodín a pri manipulácii s telom by krv z tela mohla vytiecť, avšak odvolací súd poukázal na fakt, že práve z obhliadky miesta činu a vyhotovenej fotodokumentácie bolo dostatočne preukázané, že kvapka krvi na trasologickej stope č. 42 nevznikla pri manipulácii s telami poškodených, ale skôr.

K pochybnostiam obvinenej týkajúcim sa prípustnosti výsluchu svedkyne T. G. a postupu stotožnenia jej osoby poskytol odvolací súd v rámci odvolacieho konania primerané a zrozumiteľné vysvetlenie, prečo k tomuto dôkazu nemá žiadne výhrady a považuje ho za zákonný. Výpoveď T. G., na ktorú poukazovala obvinená, bola len jeden z viacerých dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané. Vina obvinenej nebola založená výlučne na tejto výpovedi svedkyne T. G., pričom okresný súd túto výpoveď vyhodnotil len ako dôkaz s podporným charakterom. V súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku bol dôkaz posudzovaný jednotlivo, ako aj v súhrne s ostatnými vykonanými dôkazmi.

Obvinená prostredníctvom námietok uplatnených v odôvodnení dovolania v podstate vyjadruje nesúhlas s rozsahom vykonaného dokazovania a spôsobom, akým boli jednotlivé dôkazy vyhodnotenú súdmi prvej a druhej inštancie. Podstatou jej argumentácie je snaha spochybniť skutkové závery, ku ktorým tieto súdy dospeli, a presadiť vlastný pohľad na hodnotenie dôkazov a priebeh skutkového deja. Skutočnosť, že sa obvinená nestotožňuje so skutkovými, resp. právnymi závermi súdov nižšej inštancie, že má odlišný názor na posúdenie vykonaného dokazovania, prípadne že nepovažuje reakciu týchto súdov na svoju obhajobu za uspokojivú alebo pre ňu priaznivú, však sama o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Takéto námietky majú výlučne skutkový charakter, a dovolací súd preto opätovne zdôrazňuje, že v konaní o dovolaní nie je oprávnený preskúmať správnosť ani úplnosť týchto skutkových zistení, ani samostatne prehodnocovať vykonané dôkazy. Z tohto dôvodu je oprávnenie podať dovolanie vyhradené výlučne ministrovi spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k zásade in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného), ktorú namietala obvinená v súvislosti s pochybnosťami ohľadne vyhodnotenia skutkových zistení najvyšší súd dodáva, že uvedená zásada vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku, pričom jej použitie prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie, tento stav však v danej trestnej veci nenastal. Odhliadnuc od uvedeného najvyšší súd dodáva, že povaha uvedenej zásady je výlučne procesná, námietky s ňou spojené nie sú spôsobilé naplniť atribúty dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (k tomu vid' napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. júla 2013, sp. zn. 2Tdo/15/2013, alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. septembra 2015, sp. zn. 3Tdo/47/2015).

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že námietky obvinenej tak ako sú vymedzené, nie sú spôsobilé naplniť niektorý z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmieta dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.